

OSTATNIE WŁADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
2.50 z odb. w Adm.
2.95 z odb. do domu

P O R A N N E

10 gr.

ROK 1 (VII.)

Kraków Środa 24 sierpnia 1938 r.

Nr. 83 (236)

Dokąd Berlin wiedzie Węgry

przyjmując manifestacyjnie reg. Horthy'ego?

PARYŻ. Wizyta regenta Horthy'ego w Berlinie zajmuje poważnie uwagę prasy paryskiej, która wykazuje, iż może mieć ona doniosłe znaczenie dla dalszego układu stosunków w Europie naddunajskiej.

Prasa paryska zaznacza, że w obecnej sytuacji trudno jest wy magać od Węgier, by prowadzi ły politykę antyniemiecką, w ka zdym razie opinia francuska mo że tylko wyrazić życzenie, aby Węgry nie poszły zbyt daleko po drodze współpracy z Niemcami i aby zdołały utrzymać swą całkowitą niezależność poli tyczną i gospodarczą w stosun ku do Trzeciej Rzeszy.

Charakterystyczne są pod tym względem uwagi „Temps”, który w przygotowaniach nie mieckich, nadających pobytowi regenta Horthy'ego wielkie ra my wydarzenia niemal historycz nego, chce widzieć wyraz usiło wań kierowników polityki nie mieckiej ostatecznego wciągnię cia Węgier w orbitę wpływów politycznych Rzeszy i doprowa dzenia do całkowitego zerwa nia między Węgrami i Małą En tentą, a przede wszystkim z Cze chosłowacją.

„Temps” przyznaje, że mię dzy Węgrami i Niemcami istnia ła dotychczas poważna współ praca polityczna, lecz obecnie, zdaniem dziennika, powstanie osi Rzym — Berlin wywołało poważne obawy w Budapeszcie. Jakkolwiek bowiem Węgry szu kają nadal poparcia w Niem czech dla realizacji swych po stulatów międzynarodowych, to jednak nie chcą zostać zreduko wane do roli państwa buforo wego, mającego służyć tylko za etap ekspansji niemieckiej wzdłuż Dunaju.

Dziennik doradza Węgom, aby pomyślały o innych gwa rancjach i tu poddaje im myśl oparcia się o Małą Ententę. Dru gą taką gwarancją dla Węgier — zdaniem „Temps” — mógł by być blok państw neutral nych, chcących pozostać poza o brębem walk ideologicznych, ciągnę się od Morza Bałtycz nego do Morza Czarnego.

Dziennik kończy uwagą, że jakkolwiek w wyniku wizyty berlińskiej nie należy oczekiwać

podpisania żadnych układów Niemców i Węgrów, to jednak niewątpliwie, głównym przed

miotem wizyty, będą wysiłki niemieckie, zmierzające do rozer

wania węzłów solidarności mię dzy Węgrami i innymi państwa mi naddunajskimi.

Pogrzeb wodza Słowaków

Za trumną ks. Hlinki szły delegacje polskie

RUZOMBERK. Już od soboty do Rużomberku przybywały dziesiątki tysięcy Słowaków z całego kraju. Przybyła też dele gacja polska, którą prowadzi sen. Gwiżdż. W skład jej wcho dzą: sen. Dominik Zbierski, po słowie Włodzimierz Szczepański, Dublasiewicz Hoppe i Bu dzyński, ponadto dyrektor Ak cji Katolickiej w Poznaniu ks. prałat Biłko, wicemarszałek Sej mu śląskiego dr. Dąbrowski, rejent z Katowic Mazurkiewicz i naczelnny kapelan Harcerstwa Polskiego, ks. kapelan Luzar.

W dniu wczorajszym od sa mego rana wszystkie szosy, wio dące do Rużomberku, zaroily się od aut, wiozących ze wszyst kich stron kraju Słowaków na uroczystości pogrzebowe.

Ulice są wypełnione tłumem. Widać bardzo wiele malowni czych strojów regionalnych. — Prawie wszyscy noszą odznaki żałoby.

Wzdłuż chodników płoną zni cze. Z okien zwisają czarne cho rągwie. Tłumy płyną zwartą rze ką na mały plac przed kościo łem, gdzie ma się odbyć nabo żeństwo żałobne.

Uroczystą Mszę żałobną od prawili biskup Voytaszek ze Spi za. Przy katafalku pełniły kolej no straż poczty honorowe „or łów” słowackich (organizacja, odpowiadająca „Sokołowi”) w niebieskich koszulach i furażer kach z orlim piórem, górali słowackich w niezmiennej malow niowych strojach z ciupagami na ramionach, harcerzy oraz poczty polskiego sokołów ze Śląska Cie szyńskiego i górników z Zagłę bia Karwiny w tradycyjnych

mundurach z zapalonymi lampami górniczymi.

Podniosłe kazanie wygłosił ks. kanonik Koerper z Bratysła wy, kończąc je słowami: — „Ksiądz Hlinka zgasł jak świe ca, ale zapali on tysiące innych”, które płonąć będą na Wolnej Słowaczynie”.

Przed godz. 16 zbierają się na placu przed kościołem niezli czne tłumy. W środku placu ku przed zniczem wśród kwia tów zarezerwowano miejsce, na którym ma być umieszczona trumna.

Z lewej strony placu znaj duje się trybuna, obita kirem, którą zajmują minister R.P. Pa pee, burmistrz dr. Mederly, bi skup Blacha, delegacja polska, przedstawiciele stronnictw poli tycznych, parlamentu i senatu.

O godz. 16,30 przyjeżdża pre mier Hodža w towarzystwie ge nerałów Eliasa i Merwana oraz starosty dr. Kalaya i zajmuje

miejsce na trybunie.

Z kościoła wychodzi duchow ienstwo: dwóch biskupów i o koło 300 księży i alumnów.

Trumnę ustawiają przed zni czem po czym chór nauczycieli słowackich rozpoczyna pienia żałobne.

O godz. 17-ej z balkonu rady miejskiej, wychodzącego na pla cyk, oddaje ostatni hołd najbli ższy współpracownik ks. Hlinki burmistrz dr. Mederly, następ nie przemawia w języku słowac kim premier Hodža, zaznacza jąc, że wszystkim Słowakom, chociaż czasem różnili się oni w myślach i różnymi szli drogami, zawsze przyświecał ten sam cel. Mówca wezwał w końcu wszystkich obecnych do pracy dla dobra Słowacji i całej repu bliki Czechosłowackiej.

Po dalszych mowach ruszył kondukt na cmentarz. Na czele pochodu niesiono krzyż, następ nie żałobną wstęgę, za nią cho

rażew państwową i chorągiew papieską, dalej szła orkiestra wojskowa, za którą postępowa ły organizacje miasteczka Ru zomberku, mniszki, goście za graniczni, wśród których zwró cała uwagę grupa górali z Za kopanego w malowniczych stro jach, dalej duchowieństwo, po czym na poduszce niesiono in sygnia orderu Polonia Restitu ta.

Za trumną kroczyła najbliższa rodzina Zmarłego, po czym szli premier Hodža, burmistrz Me derly, minister Papee, generali cja, członkowie parlamentu, łą cznie z delegacją polską oraz tłu my publiczności.

Pochód zamykały wozy z wieńcami, wśród których znaj duje się pięć polskich. Na cmen tarzu chór nauczycieli wykonał ponownie pienia żałobne, po czym trumnę ze zwłokami Wo dza Narodu Słowackiego spuszc zono do grobu.

Straszliwy wybuch kotła

Czarne chmury dymu nad Morawską Ostrawą

MOR. OSTRAWA. Wczo raj o godz. 8.30 rano nastąpił w zakładach Juliusza Ruetger sa w Morawskiej Ostrawie — Witkowicach wybuch kotła dla destylacji benzolu.

Zakłady Ruetgersa przepro wadzają na wielką skalę asfal towanie ulic i szos. Ponadto dużą rolę odgrywają w dziedzi nie fabrykacji eteru i benzolu.

W obrębie zakładów znajdu ją się poważne zapasy materia łów łatwo palnych i wybucho

wych, przede wszystkim ben zolu i naftaliny.

W związku z tym do połud nia istniało niebezpieczeństwo dalszych eksplozji.

Akcja ratunkowa odbywała się przy udziale oddziałów woj skowych, policji i 20 oddzia łów straży ogniowej.

Dzięki usunięciu części mate riałów wybuchowych poza o bręb zakładów i chłodzeniu zbiorników benzolu wodą, zdo łano wybuchy zlokalizować. Około południa niebezpieczeń stwo eksplozji minęło. Akcja ratunkowa trwała do godzin wieczornych.

Przy wybuchu odniosło ra ny sześciu robotników oraz sie

dmiu strażaków w czasie akcji ratunkowej.

W tej chwili, szkody ocenia ne są na kilka milionów koron czeskich. Wybuch był tak sil ny, że w promieniu 400 metrów wyleciały wszystkie szyby z os kien, a przez cały dzień nad Morawską Ostrawą unosiły się czarne chmury dymu.

Bomby w 13 kinach

NOWY JORK. Wczoraj wieczorem w czasie przedsta wień w 13 kinematografach, na leżących do tego samego przed sięwzięcia, rzucono bomby z gazem łzawiącym i petardy.

Posiłki włoskie dla gen. Franco

Powstańcy nie chcą wycofać ochotników

LONDYN. Niemal odmowa na, bo najeżona zastrzeżeniami odpowiedź gen. Franco na no tę komitetu nieinterwencji, w sprawie wycofania ochotników z Hiszpanii, wiadomość o no wych posiłkach włoskich dla powstańców w Hiszpanii, oraz wznowienie ataków powietrz nych na statki angielskie powo

dują wyraźnie pesymistyczne nastroje co się tyczy szybkie go wejścia w życie paktu anglo włoskiego.

Minister Ciano udzielił wpra wdzie odpowiedzi w sprawie zarzutów angielskich, lecz, jak dotychczas, treść odpowiedzi tej jest nieznaną.

Największe rozdrażnienie wywołuje tu fakt, że jednocześ nie z wiadomością o zatopieniu angielskich statków handlo wych w portach śródziemno morskich Hiszpanii rządowej, prasa włoska otwarcie pochwa la wyczyny „włoskich legionis tów lotniczych na wyspach Balearskich”.

Tajemna podróż Henleina

po wskazówce do Berlina

LONDYN. „Sudnay Chroni cle” donosi z Pragi jakoby Konrad Henlein miał w tajem nicy wjechać do Berlina.

Według dziennika, złoży on kanclerzowi Hitlerowi sprawo

zdanie o rozmowach, jakie miał z lordem Runcimanem, i zapyta kanclerza, czy może przyjąć zaproponowane przez lorda Runcimana pawne zmia ny do postulatów partii sudec kiej.

Ludność Londynu będzie wysiedlona na wypadek ataku lotniczego

LONDYN. „Sunday Express” ogłasza szemat planu ochrony i kontroli ludności cywilnej na wypadek ataku lotniczego na Londyn.

Według tego planu, wszystkie dzielnice miasta posiadać będą własne sztaby ochrony przeciwlotniczej, zależne od głównego sztabu, urzędującego w dzielnicy Whitehall.

Zadaniem tych lokalnych sztabów będzie podział ludności na grupy oraz trzymanie w pogotowiu środków transportowych celem wywieżenia ludności cywilnej z zagrożonych obszarów.

Do przewożenia ludności użyte będą koleje podziemne średnicowe i podmiejskie oraz w razie potrzeby — samochody.

W pogotowiu będą specjalne drużyny robotnicze, mające na celu natychmiastową naprawę uszkodzonych dróg.

Jako zagrożone tereny uznano większość dzielnic wschodnich, północno-wschodnich i południowo-wschodnich Londynu oraz cały obszar portów i doków.

Przed wszystkim zostaną z nich ewakuowane kobiety i dzieci. Cała ludność cywilna, ewakuowana z miasta, skierowana zostanie na wieś.

W związku z tym właściciele domów na wsi będą wezwani do zadeklarowania, jakimi pomieszczeniami mogą służyć kobietom i dzieciom. Mężczyźni

w większości zostaną ułokowani pod namiotami.

W tych okęgach wiejskich, do których skierowani zostaną uciekinierzy z miasta, zostanie zorganizowana specjalna obsługa lekarska i chirurgiczna i urządzone specjalne składy zapasów żywności.

Ewakuowane zostaną również szpitale, położone w zagrożonych rejonach miasta.

Organizacja wysyłki ludności cywilnej z Londynu na wieś spoczywać będzie w rękach t.

zw. ochotniczych marszałków, w ochotniczej zaś akcji pomocy przy transporcie uciekinierów brać będą m. in. udział skauci oraz członkowie Armii Zbawienia.

Nie cała jednak ludność zostanie wywieżona z Londynu. Ewakuowane zostaną tylko dzielnice miasta, uznane za najbardziej zagrożone nalotem nieprzyjacielskich samolotów. Ale i w tych dzielnicach będą musieli pozostać ci, których obecność i praca będzie niezbędna.

Dla ich obrony przed bombami i gazami zostaną wybudowane specjalne schrony. Również i w innych dzielnicach, nie uznanych za niebezpieczne, będą zbudowane schrony oraz szerokie rowy w parkach i na miejscach otwartych.

Podobno plany obrony przeciwlotniczej ludności cywilnej sporządzone zostały również i dla szeregu innych miast angielskich, objętych zasięgiem ewentualnego nalotu eskadr nieprzyjacielskich.

Regent Węgier w Kilonii na uroczystości spuszczenia na wodę krążownika

KILONIA. Na stoczni Germania odbyło się wezorem uroczyste spuszczenie na wodę i chrzest nowego niemieckiego krążownika o wyporności 10 tys. ton.

W uroczystości tej wziął udział regent Węgier admirał Horthy, kanclerz Hitler, pani Horty i osoby, towarzyszące regentowi, członkowie rządu Rzeszy, przedstawiciele niemieckich sił zbrojnych partii.

Nowy krążownik otrzymał nazwę „Prinz Eugen”.

Mowę przed spuszczeniem okrętu na wodę wygłosił namiestnik Rzeszy Seyss-Inquart w której stwierdził, iż z chwilą stworzenia wielkich Niemiec

kanclerz Hitler postanowił nadać nowemu krążownikowi imię, zaczerpnięte z ogólnoniemieckiej historii.

Wybór padł na nazwę „Prinz Eugen”. Nazwa ta, związana z historią całych Niemiec, ma symbolizować dzisiejszą rolę Rzeszy pomiędzy wschodem a zachodem.

Mowę swą namiestnik Seyss-Inquart zakończył słowami powitania dla admirała Horthy'ego, znakomitego dowódcy b. floty austro-węgierskiej.

Następnie małżonka regenta Węgier dokonała chrztu okrętu przy dźwiękach niemiłkających wiwatów i hymnów narodowych.

Granica austriacko-szwajcarska zamknięta dla uchodźców

ZURYCH. Ponieważ siły policyjne, skonsygnowane na b. granicy szwajcarsko-austriackiej w celu powstrzymania napływu nielegalnych uchodźców pochodzenia żydowskiego, których ilość przekraczała ostatnio

50 osób dziennie, okazały się niewystarczające, zostały one wzmocnione przez oddziały wojskowej straży granicznej.

Ustanowiono specjalny obóz dla tych uchodźców, w którym znalazło schronienie 150 osób.

Wieści z frontów hiszpańskich w oświetleniu powstańców

SALAMANKA. Komunikat hiszpańskich wojsk powstańczych donosi, że wojska narodowe odparły na froncie Castellon na odcinku góry Salada kilka ataków nieprzyjacielskich, wyrządzając wojskom republikańskim poważne straty.

Na froncie Ebro wojska narodowe mają również do zainicjowania kilka poważnych sukcesów, przy czym walki prowa-

dzone były na szerokości 6 km.

Zdobyto liczny materiał wojenny, zestrzelono dwa samoloty republikańskie i wzięto do niewoli 828 jeńców. Wojska republikańskie straciły 550 zabitych.

Spóźnione wywczasy

Liga Popierania Turystyki pragnąc udostępnić jaknajszerszym masom turystów wypoczynek, w najlepszych warunkach i za najniższą cenę, organizuje od dnia 24 sierpnia do 31 października br. w 34 ośrodkach turystycznych, uzdrowiskach i letniskach, Tanie pobyty Ryczałt we.

Cena karty uczestnictwa wynosi od 41.— zł. 50 gr. do 56. 50.— zł. i obejmuje 8 dni pobytu z całkowitym utrzymaniem, zniżkę kolejową, wydatną zniżkę taksy klimatycznej, oraz zniżkę w zabiegach lekarskich i klimatycznych.

Tanie Pobyty Ryczałtowe LPT są dostępne dla wszystkich na podstawie wyżej wymienionych kart uczestnictwa LPT.

Karty te sprzedaje Przedstawicielstwo LPT na wszystkich większych stacjach kolejowych, oraz Biura Podróży: Orbis, Wagons Litt Cook, Francopol.

Wieś Paszki (pow. podstawki) była terenem niezwykle tragicznego wypadku.

W godzinach wieczornych przez ulicę wioskową przechodził pastuch, prowadząc rasowego buhaja wielkiego wzrostu do obory. W pewnej chwili byk warwał się pastuchowi i pomknął przez ulicę. Na ulicy znajdowało się sporo ludzi, rozmawiających przed udaniem się

na spoczynek po dziennych pracach.

Na widok rozjuszonego byka wieśniaków ogarnęło przerażenie i schronili się na podwórko, skąd nie było wyjścia. Byk wpadł tam za nimi i rozpoczął swe harce, bodąc rogami i trącając wieśniaków, którzy ogarnięci panicznym przerażeniem tłumili się do wysokiego plotu, szukając schronienia.

W końcu jeden z nich od-

Przyspieszono pobór w Wiedniu

WIEDEN. W Wiedniu zarządzono przesunięcie na okres wcześniejszy terminu stawienia do poboru rocznika 1914, które było przewidziane na czas od 12 do 24 września. Pobór ten rozpocznie się już 24 sierpnia.

W 12 godzin przez Atlantyk

NOWY ORLEAN. Lotnik Dick Merrill oświadczył, iż zamierza we wrześniu dokonać przelotu nad Atlantykiem celem zainteresowania rządu francuskiego nowym typem samolotu amerykańskiego.

Merrill spodziewa się przelecieć Atlantyk w ciągu 12 godzin, lecąc z szybkością 560 km na godzinę. Samolot Merrilla zaopatrzony jest w 1 motor.

Spłonęło 12 koni wyścigowych

PARYŻ. W ośrodku hodowli koni Nort nie daleko Nantes wybuchł gwałtowny pożar. W płomieniach zginęło 12 koni wyścigowych pełnej krwi wartości 2 milionów franków.

Rozbiła się berlinka

Na Brdzie między Ujściem a Bydgoszczą berlinka naładowana 180 tonami cukru wskutek wadliwego sterowania uderzyła o przyczółek mostu. Dwie komory zostały rozbite i 20 ton cukru uległo rozpuszczeniu.

Po prowizorycznej naprawie berlinkę przyciągnięto do portu bydgoskiego, gdzie zostanie ona naprawiona.

Ofiara bójki

Okolo godz. 23-ej na Dworze Wschodni przywieziono 29-letniego Władysława Bryzka, robotnika, zamieszkałego w Radzynie, gm. Karczew, który został postrzelony i pobity w czasie bójki.

Przybyły lekarz Pogotowia Ratunkowego stwierdził ranę postrzałową i złamanie lewej nogi i po udzieleniu pomocy przewiózł go do szpitala na Czyście.

Wyrok na kilku wieśniaków za propagowanie starego kalendarza

KISZYNIÓW. Trybunał wojskowy w Jassach (Rumunia) wydał ostatnio wyrok na kilku wieśniaków z okolic Bielec za propagowanie starego stylu, t. j. kalendarza, który jest w Rumunii zakazany.

Przewódca tych wieśniaków Spiridion Moraru został skaza-

ny na 1 rok więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 5 za rozpowszechnianie broszur i kalendarzy starego stylu oraz agitację przeciw obowiązującemu nowemu stylowi. Jego pomocników, w większości kobiety, skazano na kilka miesięcy więzienia.

Podpałił własny garaż aby otrzymać premię ubezpieczeniową

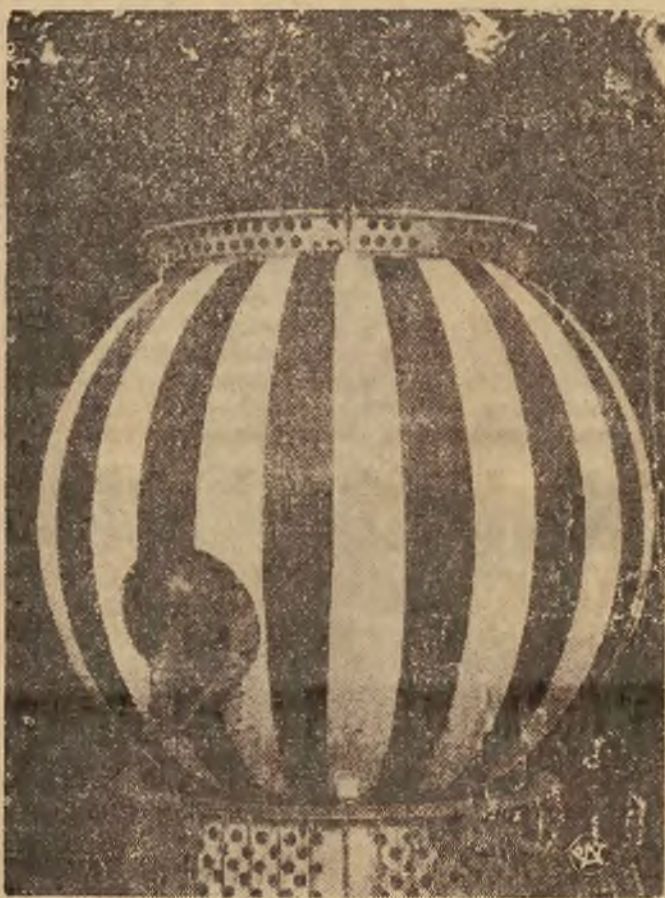
KISZYNIÓW. W Kiszyńowie w garażu, należącym do Fa-wela Tomasiu, wybuchł pożar.

Ogień rozwinął się z wielką szybkością, ogarniając 47 stojących w garażu samochodów. Dzięki akcji ratunkowej straży pożarnej, płomienie nie zdołały przenieść się na znajdujący się

w sąsiedztwie garażu wielki skład benzyny.

Właściciela garażu aresztowano pod zarzutem podłożenia ognia z zamiarem otrzymania od towarzystwa ubezpieczeń odszkodowania w sumie 1 miliona 100 tysięcy lei.

Przed lotem do stratosfery Kpt. Hynek nie poleci

Na zdjęciu — wykończona gondola polskiego balonu stratosferycznego „Gwiazda Polski”.

W związku ze zbliżającym się terminem założenia obozu stratosferycznego na Polanie Chocholowskiej prace przygotowawcze Rady Naukowej lotu, działającej pod kierownictwem prof. M. Wolskiego dobiegają końca.

Wszystkie aparaty naukowe do zamierzonych pomiarów z dziedziny meteorologii, aerologii i promieni kosmicznych wykonywane i sprawdzane w laboratoriach w Warszawie oraz Krakowie będą ukończone na 1-go września r. b. po czym zostaną przetransportowane na miejsce startu.

Ostateczne rozlokowanie apar-

atów w gondoli oraz ich powtórne sprawdzanie odbędzie się już w obozie stratosferycznym w okresie pomiędzy 1—15 września r. b.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Technicznej rozpatrywana była między innymi sprawa liczby członków załogi. Ponieważ udało się skonstruować na czas przyrządy samorejestrujące wskazania niektórych aparatów naukowych i nawigacyjnych, Komitet Organizacyjny uznał za właściwe również ze względu na możliwość osiągnięcia większej wysokości zrezygnować z udziału w locie kpt. Hynka, jako drugiego pilota.

G I E Ł D A

Na ogół nadal słabo.

Bank Polski płaci:

WALUTY.

Dolar 5.28, Fr. franc. 14.45, Fr. w. 12.125, Funt ang. 25.83, Gulden 99.755, M. niem. srebrna 94.

DEWIZY.

Belgia 89.55, Holandia 290.45, Lond. 25.92, N. Jork kabel 5.31, Paryż 14.51, Praga 18.33, Sztokholm 133.70, Szwajcaria 121.75.

PAPIERY PROCENTOWE

Dolarówka 42.50, 3 pr. inwest. 1 em 83.50, 11 em. 82.50, 4 pr. konsolid. 67.50, 4 i pół pr. poz. wewn. 67.38, Konwers. 70, 4 i pół pr. LZZ 65.25, 5 pr. LZZ 1933 r. 73.50, 5 pr. LZZ 1933 r. 6.75.

AKCJE

B. Polski 125, Warsz. Cukier 39, Warsz. Węgiel 33, Lilpop 87, Modrzew. 16, Ostrowiec 67.75, Starachowice 42.75, Haberbusch 57.25, Zyrardów 61.

R A D I O

WARSZAWA I. (Raszyn)

WTOREK 23. VIII. 1938 R.

6.15 „Kiedy ranne” 6.20 Muzyka (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka poranna. 8.00 — 11.57 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 — 15.15 Przerwa. 15.15 Zagadka geograficzna dla dzieci starszych. 15.55 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert. 16.45 „Wędrowni po Polesiu” — opowiada nie. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 Smoki latające — pogadanka. 18.10 Koncert kameralny. 18.45 „Pożyczka” — fragment. 19.00 Arie operowe. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 „Na balu sprzed ćwierć wieku”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Audycja dla wsi. 21.05 — 21.10 Przerwa. 21.10 Dawne ballady i dalsze ludowe pieśni duńskie. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Utwory Liszta. 22.40 „Polska widziana oczami cudzoziemców” — reportaż. 23.00 — 23.05 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II. (Mokotów).

13.00 (Płyty). 13.55 Parę informacji. 14.00 Program na jutro. 14.05 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Muzyka salona. 16.00 Muzyka taneczna (płyty). 19.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 „Co słychać” — rozmówki. 22.15 Zespół reżysersów kobiecych. 22.40 Koncert symfoniczny. 23.35 — 23.55 Muzyka taneczna (płyty).

Odpowiedź gen. Franco wywołała rozczarowanie

Moskwa nie pójdzie na dalsze ustępstwa

Londyńska prasa rozpatruje tekst odpowiedzi gen. Franco na angielski plan wycofania ochotników z Hiszpanii i poświęca tej odpowiedzi liczne i obszerne komentarze.

„Times” stwierdza, że dwa główne punkty odpowiedzi rządu w Burgos a mianowicie: wcześniejsze przyznanie praw strony walczącej oraz wycofanie równej ilości ochotników zamiast proporcjonalnej ilości po obydwu stronach, stawiają komitet nieinterwencji w trudnej sytuacji o ile są ostatnim słowem gen. Franco.

W Londynie uznają wprawdzie podkreślone przez gen. Franco trudności jakie niewątpliwie wynikną przy liczeniu ochotników: trudności te nie są jednak niepokonalne. Projekt utworzenia dwóch stref bezpieczeństwa na terenie czerwonej Hiszpanii przyjęty został w Londynie przychylnie.

Dziennik nie tai swego niezadowolenia, że gen. Franco gotów jest natychmiast wycofać 10.000 ochotników, jednakże dopiero po przyznaniu mu praw strony walczącej, wzdraga się jednak uczynić to samo na zasadzie „jasnej międzynarodowej obietnicy”, że po wycofaniu ochotników zostaną mu przyznane prawa strony walczącej.

„Daily Telegraph” wyraża obawę, że rząd francuski będzie miał trudności utrzymać zamknięcie granicy pirenejjskiej. Dziennik zaznacza również, że ambasador Majski miał w czasie rozmowy odbytej z lordem Halifaxem dać mu do zrozumienia, że rząd sowiecki nie może się zgodzić na dalsze zmiany planu brytyjskiego.

„Daily Express” twierdzi, że odpowiedź gen. Franco wywołała w oficjalnych kołach brytyjskich wielkie rozczarowanie.

Większy optymizm wykazuje „Daily Mail”, który przypuszcza, że pomimo, iż Franco nie zgadza się na część planu brytyjskiego i pomimo, że nota zawiera szereg zastrzeżeń, to jednak będzie można użyć odpowiedzi rządu w Burgos jako podstawy do zawarcia kompromisu.

Dziennik podkreśla serdeczny ton, w jakim odpowiedź jest utrzymana i uważa, że jedynym punktem spornym jest kwestia wcześniejszego przyznania praw strony walczącej.

W końcu „Daily Mail” proponuje nowy plan mniej skomplikowany i wykluczający niebezpieczeństwo przewleknięcia sprawy. Plan ten polega na ustaleniu pewnej daty, od której mianooby zaprzestać dostarczania ochotników oraz materiału wojennego obydwu stronom walczącym.

Przeciw przesadnemu nacjonalizmowi

wypowiedział się stanowczo Ojciec Św.

CASTEL GANDOLFO. Wczoraj rano Ojciec święty zwiędził Kolegium Propagandy Wiary, gdzie wygłosił do alumnów przemówienie na temat „nacjonalizm a misja”.

Papież, zwracając się do alumnów, oświadczył między innymi:

„Strzeżcie się wielu rzeczy niebezpiecznych, a zwłaszcza przesadnego nacjonalizmu. Bywają bowiem różnego rodzaju nacjonalizmy, tak jak bywają różnego rodzaju osobowości.

Narody zostały stworzone przez Boga, to też istnieje miejsce dla słusznego, umiarkowanego i ograniczonego nacjonalizmu, sprzymierzonego z wszelkimi cnotami.

Jednakże — mówił Papież — strzeżcie się nacjonalizmu przesadnego, niczym prawdziwego nieszczęścia. Zdaje się nam niestety, że wszystkie wypadki przyznają nam słuszność, gdy mówimy o przesadnym nacjonalizmie jako o prawdziwym nieszczęściu wiodącym do spo-

rów, zatargów, a nawet do wojny.

Przesadny nacjonalizm uczy nabyć akcję misyjną zupełnie jałową, to też nie tędy wiedzie droga do obfitości łask i kwitającego apostołstwa.”

Na zakończenie Ojciec święty udzielił wszystkim apostołskiego błogosławieństwa, po czym przeszedł przez korytarz, gdzie zatknięte były chorągwie wszystkich narodowości, reprezentowanych w Kolegium Propagandy Wiary.

Zbuntowane pułki mandżurskie

przeszły na stronę chińską

HANKOU. Jak donosi chiński komunikat, walki na obu brzegach rzeki Jang-Tse, prowadzone są z wielką zaciętością.

Dzięki silnej artylerii swej floty, skoncentrowanej na rzece, Japończycy posunęli się naprzód na rzece; natomiast na odcinkach, położonych poza zasięgiem dział okrętowych Chińczycy przeszli do energicznych

kontratańców i stopniowo zmuszają Japończyków do cofania się.

Terenem najzacieklejszych walk jest nadal rejon Kiu-Kiang. Komunikat chiński w dalszym ciągu donosi o zdobyciu licznych trofeów wojennych.

Tenże komunikat donosi, że w m. Lendźow miało miejsce powstanie znajdujących się tam mandżurskich oddziałów, dowodzonych przez Dżo-Bei-Siana.

Zbuntowane pułki razem z do wódcą przeszły na stronę chińską i zostały włączone do 2-ej armii, operującej przeciw Japończykom w północnych Chinach.

Jak donosi prasa chińska działania wojenne skierowane przeciw Japończykom na po-

łudniu w rejonie Amoy i Swatou, prowadzone są przez oddziały nieregularne.

W czasie ostatnich walk pod Swatou, partyzantom udało się w wielu miejscach odeprzeć Japończyków, aż do samego wybrzeża.

KLAWIOL
MAR KOWALSKI
USUWA
ODCISKI
I ZGRUBIENIA SKÓRY
SOL KLAWIOL KAPOBIEGA WZGLĘDNE DOŁUGOŚCIOM 1938

Co się stało z kasjerem?

Prawdopodobnie padł on ofiarą zbrodni

Donosiliśmy już o zaginięciu Marka Różyckiego (Warszawa, Skórzana 8), kasjera Spółdzielni Producentów Ryb — Oddział w Warszawie, Skórzana 10.

Jak wiadomo — Różycki w dniu 18-go b. m. około godz. 10-ej podjął z firmy czek na

2.400 zł., który następnie zrealizował w Banku Handlowym. Pieniądże miał wpłacić w innych instytucjach. Różycki, cieszył się absolutnym zaufaniem firmy i wywiązywał się z przyjętych na siebie obowiązków bardzo sumiennie.

Policja przeprowadziła szereg wywiadów. Ustalono, że w dniu zaginięcia był u matki swej. Matka chciała zatrzymać go na śniadanie. Odmówił, motywując, że ma do załatwienia sprawy służbowe. Dalej stwierdzono, że pieniądze podjął w banku, gdzie po raz ostatni widział go.

Po zaginięciu Zarząd Spółdzielni polecił protokolarnie otworzyć kasę, gdzie znajdowała się znaczna suma pieniędzy. Ponieważ Różycki miał przy sobie klucz, kasę rozpruto. Żadnych braków pieniężnych nie stwierdzono, tym samym wykluczona jest defraudacja. Po stwierdzeniu przez policję tych okoliczności nasuwa się przypuszczenie, że Różycki padł ofiarą zbrodni.

Pożycie jego małżeńskie było szczęśliwe.

Sąd po naradzie skazał Dziukowskiego na 50 zł. grzywny za niepotrzebne użycie broni i uwalnił go od zarzutu usiłowania zabójstwa.

Bestialsko zamordował żonę

Tragiczne zakończenie małżeńskiej kłótni

We wsi Janówek, gm. Wiąrowna, wczoraj doszło do krwawej tragedii małżeńskiej.

Sąsiedzi Darmochwałów usłyszeli przeraźliwe krzyki. Po chwili z izby wybiegła pokrwawiona kobieta. Za nią gonił mężczyzna, uzbrojony w dubeltówkę. Widząc, że nie może dogonić zbrojonej krwią kobiety, wystrzelił dwukrotnie. Kobieta padła na ziemię. Rannej pośpieszyli z pomocą sąsiedzi i

zatrzymanym na szosie samochodem, prowadzonym przez Stanisława Giżyńskiego (Górskiego 1), przewieziono ją do szp. Przem. Pańskiego, gdzie lekarz stwierdził dwie rany postrzałowe brzucha i kilka ran ciętych twarzy, rąk i pleców, zadanych nożem. Kobieta umarła.

Dochodzenie policyjne ustaliło, że będący w domu rodziców małżonkowie Darmochwałowie posprzeczali się i mąż Bronisławy Darmochwałowej w u-

niesieniu rzucił się na nią i chwyciwszy noż ze stołu począł zadawać rany. Gdy kobieta wybiegła z izby, uzbawiwszy się w dubeltówkę dwukrotnie do niej wystrzelił.

Darmochwał po zbrodniczym czynie zbiegł. Po kilku godzinach zgłosił się do policji w Miłosinie, oddając się w ręce sprawiedliwości. Dubeltówkę — jak zeznał — utopił w jednej z glinianek.

czas nie przybyły na lotnisko bydgoskie nie otrzymają za spóźnienie punktów karnych.

Jeśli chodzi o załogi, które latały dowoły przymusowo, wiadomo jest, iż nie poniosły one specjalnego szwanku. Jedynie uszkodzeniu uległy maszyny następujących zawodników: Nr. 39 (Karolczak i Rychlicki), Nr. 4 (Durański i Skalski), Nr. 23 (Kurec), Nr. 9 (Madaliński i Szymański), Nr. 34 (Klein i Rutkowski). Ogółem lądowało przymusowo 12 samolotów, 2 zaś za trzymano w Gdyni.

Ponieważ zawodnicy spotkali na trasie olbrzymi deszcz, nie też dziwnego, iż po przybyciu na lotnisko bydgoskie wiele załóg przemoczonych było do suchej nitki. Z kabin aparatów wylewano wodę po prostu kubelkiem.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż trzy załogi: Nr. 15 (Pecka i Markowski), Nr. 33 (Rojek i Dudzik) oraz Nr. 40 (Chrzanowski i Krążolek) uszkodziły również podczas przymusowych lądowań maszyny, uszkodzenia te jednak są nieznaczne i po ich naprawieniu załadownicy będą brali dalszy udział w Zawodach.

ŻADAMY KOLONII!

Postrzelił dziewczynę

Przed Sadem Okręgowym w Bydgoszczy stanął kaleka, szewc, Stanisław Dziukowski z Chlebowisk pod Inowrocławiem.

Dziukowski został w Chlebowiskach zaatakowany przez psa. Dobył więc rewolweru, aby zastrzelić zwierzę. Zauważyła to pasterka Rosińskiego, właściciela psa, i wezwała kalekę do zaprzestania strzelania do psa. Dziukowski zastrzelił jednak psa, a następnie strzelił do dziewczyny, lekko ją raniąc. Po dokonaniu tego wsunął rewolwer do kieszeni i wsiadł na rower i odjechał.

Oskarżony nie przyznał się do winy, twierdząc, że zrobił u-

GRAMOFONY — PŁYTY
INSTRUMENTY
MUZYCZNE
ZABAWKI

Wyroby krajowe i zagraniczne poleca:

„POLSKA PŁYTA”

Warszawa, Marszałkowska 104 (wprost Dworca Głównego)

Zygmunt Czarski

SERCE NA ROZDROŻU

Tajemniczym gościem okazał się Bohdan — Zarzuca Władce kłamstwo — Piętnuje jej postęпки — Wie już o wszystkim — Widział się z Heleną — Wypędza Władkę, ale ona się nie daje, bo jest u... siebie — Paraliżuje zamiary Bohdana i Gustawa... — Wtem nagle Tłuch zwiłkł się z łoża boleści...

Wchodząc nagle do pokoju, Bohdan zawołał od razu do wpół przytomnej Władki:

— Pani kłamie. Pani kłamie bezczelnie, ohydnie, zbrodniczo...

Trzęsąc się z oburzenia Bohdan Kotwicz — Dalski podszedł do Władki, która aż odskoczyła...

Krzyknął:

— Precz stąd!.. Dość długo pani już tu się panoszyła! Trzeba temu wreszcie położyć kres! Do prawdy nie rozumiem, dlaczego jeszcze nie dałem znać policji!

Gustaw jakby oniemiał, słuchając słów brata, który tymczasem mówił:

— Tak bezczelnego kłamstwa jeszcze nie słyszałem, póki żyję. Nie dalej, jak dziś z rana była pani u Heleny... Nie ma tygodnia, jak ją pani spotkała w magazynie Janiny... Ha, teraz przyszła chwila zrzuć maski! Precz stąd, natychmiast, już!.. Nie gdy w życiu pani nie kochałem! Nigdy w życiu nie była pani moją narzeczoną... ani kochanką... i nigdy nie miałem z panią żadnego dziecka... chwala Bogu!..

Nie mogąc dłużej panować nad sobą, nie potrafiąc dłużej walczyć z gniewem, który go ogarnął całego, Bohdan energicznym ruchem wskazywał drzwi trzęsąc się ze strachu Władce.

— Precz! — wołał, — precz stąd natychmiast!

Po czym zwrócił się do brata i tłumaczył chrapliwym głosem:

— Ta kobieta cię oszukiwała. Nic z nią nie miałem wspólnego. Nawet jej nie znałem. List, który ci przyniosła, był skradziony Helenie przez Ladreckiego, który, jak wolno przypuszczać, jest w ogóle... szpiegiem!..

Widząc zaś, że Władka wciąż jeszcze nie wychodzi, zawołał ponownie:

— Precz stąd natychmiast! Pani nie ma prawa przebywać ani chwili dłużej w mieszkaniu, w którym kona biedny Tłuch...

A Władka jednak nie ruszyła się ani na krok. Bo teraz i ona rozwścieczyła się straszliwie i postanowiła bronić się do ostatka.

Ciężko dysząc, zapytała:

— Jakże ma pan dowody prawdziwości swych słów?

— Chce pani, bym tu sprowadził Helenę?

Po czym skrzyżował ręce na piersiach i dysząc nienawiścią, cisnął jej w twarz pogardliwie:

— O, jeżeli o mnie chodzi, gotów jestem pani wszystko wybaczyć. Jestem ponad to wszystko. Ale pani miała czelność zmieszać z błotem Helenę. To ona jest moją narzeczoną, to ją kocham, to ona jest

dla mnie wszystkim, a pani ją unieszczęśliwiła. Tego pani nigdy i za nic nie przebaczę. Powtarzam, precz stąd, natychmiast! Przyszła chwila kary. Musi pani teraz pokutować za wszystkie grzechy.

Udając, że już nie widzi jej więcej, wytłumaczył bratu, dlaczego zjawił się tu nagle:

— Dziś z rana dowiedziałem się i domyśliłem wielu rzeczy. Miałem jednak jeszcze nadal pewne wątpliwości. Bo bywają zbrodnie tak niegodziwe, że wprost nie chce się w nie wierzyć. To też nadal w przebraniu śledziłem tę kobietę. Widziałem, że Władka spotkała się z Tłuchem na ulicy. Po tym on nagle skoczył do taksówki, jak oparzony. Wskoczyłem do następnej. Kazałem jechać za nim. Później widziałem, jak Ladrecki wychodzi z domu, do którego wszedł Tłuch. Jeszcze później Pogotowie zabrało stamtąd Tłucha. Chcąc wiedzieć, co się stało, zacząłem się dowiadywać. Po nitce do kłębka dowiedziałem się wszystkiego. Widziałem Helenę. Wytłumaczyła mi swe straszliwe przejścia. Rzuciłem się więc tu, wiedziony już jednym tylko pragnieniem i jedną tylko żądzą: zemścić się na tej tu łajdaczce, usunąć ją raz na zawsze z naszego życia. A ta wciąż jeszcze tu sterczy. Precz stąd, ile razy mam to jeszcze powtarzać! Proszę dziękować Bogu, że na tym tylko się skończy... że nie dam znać policji... Precz, bo wyrzucę siłą!!!

Widząc, że jego słowa nie skutkują, Bohdan rzucił się ku Władce i chwycił ją za ramię...

Nie miał już żadnych skrupułów. Chciał ją wyrzucić na bruk. Niech wraca, skąd przyszła.

Niestety, Władka z kocią zwinnością wyrwała mu się i zawołała:

— Co? Pan inżynier Bohdan Kotwicz — Dalski mnie... mnie będzie groził policją? I odważy się po dać swe nazwisko? Coś mi się nie widzi...

Bohdan zbladł, Władka zaś dysząc wściekłością, krzyknęła:

— To w ogóle jeszcze nic! Jakim prawem pan mnie obraża w moim własnym domu? Proszę nie zapominać, że jestem u siebie, jako pani Teodorowa Tłuchowa, ślubna żona właściciela tego mieszkania! I pan będzie mnie wypędzał z mojego własnego domu? To ja mogę powiedzieć, i mówię, żeby mi się pan stąd wynosił i to natychmiast! Ja tu jestem panią! Pan wtargnął do mego mieszkania i jeszcze mi pan naubliżał! Mogę pana przez policję kazać wyrzucić, gdy tylko zechcę. Zobaczymy, kto pójdzie do komisariatu: pan czy ja...

Tu znów zerwał się Gustaw.

Złumiony najpierw wszystkim, co usłyszał, te

raz pałał bodaj jeszcze większą wściekłością, niż brat.

Jakto? Więc ta kobieta, którą brał za narzeczoną brata, mogła popełnić takie łajdactwa? I teraz jeszcze miała czelność powoływać się na swoje prawa, teraz, gdy powinna błagać o litość i zmiłowanie?

— Ani słowa więcej! — krzyknął Gustaw — bo to ja panią wyrzucę stąd natychmiast.

Władka natomiast jednym susem skoczyła do okna.

Otworzyła okno i wołała głośno:

— Proszę bardzo, niech panowie spojrzą! Tu zaraz na rogu spaceruje policjant. Jeden jeszcze ruch którego z was, a zawołam go. Jestem u siebie w domu. Policja ma obowiązek bronić przed niepowołanymi i nieproszonymi gośćmi. Ach, więc panowie już byli laskawi się namysleć? Już mi nie grozicie? Wiadzę, że żywy nieboszczyk woli nadal uchodzić za trupa. Panie Bohdanie, może pan zechce łaskawie nakazać bratu, by milczał, jak... pan...

Tu zaśmiała się szatańsko i śmiała się tak długo, szła chwilę bez ustanku.

Gustaw, co prawda, nie bardzo rozumiał słowa Władki, wiedział wszakże, iż Bohdan nie może dać znać policji, więc także umilkł.

Przez dłuższą chwilę panowało ciężkie milczenie. Wszyscy byli jakby oszołomieni. Pierwszą ocknęła się Władka.

Bynajmniej nie triumfowała. Nie miała powodu. Rozumiała doskonale, że cała gra jest wykryta i... przegrana...

Cóż jej teraz pozostawało, jak tylko uciec z tym wszystkim, co jeszcze zabrać ze sobą by zdążyła? Ale skoro tak, chciała przynajmniej zemścić się. Zawołała:

— Na co panowie jeszcze czekają? Proszę natychmiast opuścić moje mieszkanie! Teraz ja wołam: precz! Wypędzam panów. Słyszycie, czy nie?

I dodała ze śmiechem:

— Podałam się za Helenę? Posłużyłam się listem, który pan wręczył swej narzeczonej? Udało mi się wyjść za Tłucha? To wszystko prawda. Nie bronię się przed waszymi oskarżeniami. Przyznaję się do wszystkiego. Ale co mi zrobicie? Jestem od was silniejsza, musicie to chyba przyznać. Więc wyrzucam was za drzwi. Precz stąd i to już, już bez zwlekania!..

W chwili gdy to mówiła i groźnym gestem wskazywała im na drzwi, nagle jakby zamarla w bezruchu...

Krzyknęła w śmiertelnym lęku...

Z sąsiedniego pokoju rozległ się bowiem ciężki krok...

Wszyscy odwrócili głowy...

Och, jakież przerażenie odmalowało się na twarzach Gustawa i Bohdana!..

I jaki oszalamiający strach ogarnął Władkę!..

Zjawił się tu bowiem nagle... Teodor Tłuch we własnej osobie.

Chwytał się kurczowo ścian, poruszał się najwyższym wysiłkiem resztek sił, ubrany w piżamę, ledwo się na nim trzymając...

Czyżby nagle odzyskał przytomność? Oczywiście, nie mogło być co do tego wątpliwości, skoro tu przyszedł.

Był sam, bo wszystkich, całą służbę porozysłał po lekarstwa. Musiał snadź ocknąć się, usłyszeć odgłosy toczącej się tu kłótni i przywłókł się sam...

Wszyscy osłupieli...

(Dalszy ciąg jutro).

WOJNA SZPIEGÓW

**Sensacyjne wspomnienia b. oficera
wywiadu francuskiego**

P. Brunet zebrawszy za liniami nieprzyjacielskimi informacje niezbędne dla wywiadu francuskiego, zamierzał wrócić do Francji. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności nocy tej lał deszcz jak z cebra, co p. Brunetowi było bardzo na rękę.

31.

Znalazszy się w swojej komorze, rzuciłem się zmęczony na łóżko i zaraz zasnąłem. Spałem jednak bardzo niespokojnie i co jakiś czas budziłem się.

O godzinie czwartej nad ranem do moich drzwi zapukał Franciszek.

— Na pana czas, — rzekł ze spokojem.

Natychmiast zerwałem się z łóżka, ubrałem się i wypilem filiżankę czarnej kawy, która miała być kawa. Następnie serdecznie ucałowałem się ze wszystkimi domownikami. W oczach Franciszka, jego żony i ojca pojawiły się łzy. Również i moje oczy się łzawiły. Zawstydzilem się tego nieco i wybiegłem

z chaty nie chcąc się dać ponieść rozrzewnieniu.

Tymczasem deszcz przybrał na sile i po przejściu pięćdziesięciu metrów ubranie moje tak przemokło, że przylepiało mi się do ciała. Obecnie już pewnie szedłem drogą, którą tutaj przyszedłem przed trzema dniami i po kilku minutach znalazłem się na małej łączce, gdzie lądował wówczas samolot.

Jak tylko znalazłem się na łączce, usłyszałem dobiegający z drogi nodejrzany szmer. Natychmiast się zatrzymałem i zastawiłem ucha. Po chwili rozróżniłem już wyraźnie rytmicznie ciężkie kroki. Prawdopodobnie zbliżał się nieliczny oddział żołnierzy.

— Psiakość! — zakląłem w duchu — Jak skrupulatnie pełnią oni swe obowiązki! Nawet tak siarczasty deszcz nie powstrzymał ich od wyruszenia na inspekcję terenu.

Ogarnęła mnie rozpacz. W pierwszej chwili sądziłem, że jestem zgubiony. Zbliżała się bowiem godzina, w której miał po mnie przylecieć samolot.

— Gdy teraz nagle zjawi się samolot, co się z nami stanie? — przebiegło mi przez umysł — Przecież nie tylko ja i pilot przypłycimy to życie, ale również Franciszek i jego rodzina. Co teraz należy robić?

Wiedziony raczej instynktem niż rozumem wskoczyłem do rowu i wyciągnąłem się płackiem na ziemi. Deszcz rozpadał się na dobre i smagał mnie po twarzy, a od mokrej rozmięklej ziemi waliła przejmująca wilgoć. Nie zwracałem jednak na to uwagi. Moim umysłem zawiadnęła obecnie jedna myśl: czy zdolałem ująć z życiem, czy żandarmi nie zauważą mnie?

Po chwili patrol przeszedł tuż obok mnie. Żołnierze rozmawiali ze sobą, doładnie rozróżniałem głos Karola. Patrol nie zatrzymując się — minął mnie.

Gdy zginęły w oddali głosy żołnierzy i gdy doszedłem do wniosku, że Niemcy znajdują się w znacznej odległości ode mnie, wskoczyłem z rowu i otrzasałem się z wody. Przypomniałem sobie teraz psa, który wyszedł z rzeki. Po moim ubraniu woda ściekała strumieniem.

a za każdym postawionym krokiem, strugi wody wytryskiwały z moich butów.

Ale teraz nie było czasu na lutowanie się nad samym sobą. Należało zastanowić się nad tym co dalej robić. Pozostać w tym miejscu było dość niebezpieczne, ponieważ żandarmi nie znajdowali się tak daleko, aby do uszu ich nie dobiegł warkot motoru. Mógłby on ich zabić tutaj z powrotem.

— Co więc robić? — pomyślałem.

Zaraz jednak znalazłem wyjście z sytuacji. Postanowiłem udać się nad brzeg rzeki i tam poszukać dogodnego miejsca do lądowania. Za pomocą latarki elektrycznej będę dawał sygnały, a pilot, który musiał wpatrywać się w ciemności aby mnie odnaleźć, z pewnością zauważył te sygnały i wylądował w pobliżu mnie.

A gdy nieprzyjaciół zauważył te sygnały? — przemknęło mi nagle przez umysł. — Wówczas nie ma rady, będę zgubiony!

Szybkim krokiem ruszyłem w stronę rzeki, po kilku chwilach szedłem już jej brzegiem i zaraz znalazłem to czego szukałem.

Tymczasem zbliżał się świt i nad ziemią unosiła się gęsta mgła

— Czy pilot zobaczy światło mojej latarki przez tę warstwę waty? — pomyślałem z powątpiewaniem.

Deszcz w dalszym ciągu padał. Położyłem się pod krzakiem i drząc z zimna, czekałem na dalszy bieg wypadków. Minęło w ten sposób pół godziny, a samolot się nie zbliżał.

— Co u licha, zapomniano o mnie? — mruknąłem gniewnie.

— Czy sądzą, że uda mi się przedostać przez linie nieprzyjacielskie i dotrzeć do naszych pozycji?

Nagle do uszu moich dobiegło z daleka przytłumione warczenie motoru, które coraz bardziej przybierało na sile.

Zerwałem się z ziemi, zapaliłem latarkę, i zacząłem nią gwałtownie machać w powietrzu. Pilot widocznie zauważył moje znaki, ponieważ zaraz z mgły wynurzyła się sylwetka samolotu. Po chwili maszyna spoczęła na trawie, zatoczyła duży krąg, podskoczyła i znieruchomiała. Z szybkością na jaką pozwalała rozmiękła ziemia, pobiegłem w stronę samolotu i rzuciłem się w ramiona memu zbawcy, który wyskoczył z maszyny.

— Nareszcie jesteś! — rzekłem zasapany. — Nie mamy ani chwili czasu do stracenia, zbliża się bowiem świt.

(Dalszy ciąg jutro).

Kalendarz dnia

23
SIERPNIA

WTOREK

Filipa, Apolinariego, Witera.
Słowiański: Cicho miła.
Słońca wsch. 4.30, zach. 18.46.
Księżycy wsch. 1.50, zach. 17.10

KRONIKA HISTORYCZNA

1794. Ogłoszenie powstania Kościuski w Wielkopolsce.
1809. Urodził się J. Słowacki.
1902. Zmarł H. Siemiradzki, wielki malarz.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:

Gdy koło Bartłomieja liść opada, Prędko zima bywa rada.

RADY PRAKTYCZNE:

Plamy z jodyny na bawełnianej prać w gorącym mleku, po tym w mydlinach.

CIEKAWY WIADOMOŚCI

Najdłuższą rzeką na świecie jest Mississippi — Missisipi w Ameryce, mająca 6.600 kilometrów.

Poradnia życiowa Rofa Nelsona

Marzenka ze Lwowa. Była Pani do tychczas najuczciwszą kobietą i wierzącą małżonką a dziś po 12 latach pożycia, postanowiła Pani odejść od męża. Nie pamięta Pani o tym, że jest matką i że mąż Jej dziecka nie odda, przeciwnie w głębi duszy jest Pani rada, że będzie tak zupełnie mogła się oddać swojej miłości. Ale gdyby Pani tak się zastanowiła i na trzeźwo uprzytomniła Sobie co czyni, nie zdobyłaby się Pani na podobny krok. Ukochany Pani to człowiek o 5 lat młodszy od niej, bez żadnych widoków na przyszłość. Pani kapitałik może tylko wystarczyć na okres Waszej miłości, która z tego strony będzie krótkotrwała. Już po kilku miesiącach będzie myślał jak się Pani pozbyć. Pozna drugą kobietę i z tą odejdzie. Pani pozostanie sama. Jest Pani ambitna i wiem, że nigdy pierwsza nie zwróci się do męża, będzie cierpiała, będzie żyła w nędzy. Radzę to uczucie zwalczyć, pozostać przy mężu, może będzie mniej pięknie ale pewniej i uczciwiej.

DINOL — DONT

rzeczywiście
najlepsza PASTA do

ZĘBÓW

Na małej wokandzie...

FENOMEN

czyli: „Ostrożnie z żołądkiem”

(A. E.) Na drzwiach obszer- nego lokalu sklepowego wisiały barwne plakaty. A wewnątrz zebrano się dużo publiczności, przed którą, na zbudowanej z desek estradzie, stał i przemawiał pan Salomon Bobesman.

— Nie żałujcie, kochani widzowie, waszych dziesięciu groszy; bo to, co zobaczycie, jest więcej warte, niż piętnaście.

Nasz brzuchomówca, Beniek Sznap, co za chwilę będzie się przed wami produkował, zasługuje na daleko większe pieniądze. To nie jest zwyczajny człowiek! To wybryk natury! Mówić brzuchem, to słychana rzecz? To cud nad Wisłą, można powiedzieć!

Nie chodźcie do teatru! Nie chodźcie do opery! Beniek Sznap jest najlepsza opera. Wielką karierę zrobi słynny tenor z świniopas, ale Beniek Sznap zrobi większą. Po on ma talent w brzuchu, a talent to złoto. Czyli, że Beniek jest człowiek, który ma w brzuchu złoto.

A więc do widzenia się z to- ba, droga publiczności. Nastąpi teraz przemówienie brzuchem. Szanowanie państwu! Benielek na scenę!

Zapadła cisza. Na estradzie zjawiał się brzuchaty człowieczek. Publiczność wstrzymała dech w piersiach, a brzuchomówca łypnął wokół groźnie oczami. Po tym namiętnie się mowa, czoło mu krwią nabiegło i w końcu rozległo się chrapliwe:

Gen. Leob twórcą potęgi wojskowej Rzeszy

Genialny reorganizator armii stoi w ciągłym kontakcie z Hitlerem

Trzecia Rzesza przystępuje obecnie do próby swych sił. Ta próba sił będą wielkie manewry wojskowe, w których weźmie udział milion ludzi i które będą trwały 6 tygodni. Olbrzymia ta demonstracja zbrojna, największa od czasów wojny, jest zarazem przeglądem osiągniętych zdobyczy dla tajemniczego organizatora odrodzenia wojskowego Niemiec.

Człowiekiem tym, jednym z najzdolniejszych a zarazem najmniej znanych ludzi w Niemczech jest generał Fritz von Loeb, autor pomysłów, które skłoniły kanclerza Hitlera do powzięcia decyzji, że cały naród niemiecki powinien być w każdej chwili gotowy do wzięcia udziału w wojnie.

Prasa i film spopularyzowały wszystkie osobistości z najbliższego otoczenia kanclerza, natomiast szerokie rzesze publiczności nie wiedzą prawie zupełnie o istnieniu tego człowieka, który zrobił więcej dla odrodzenia wojskowego Niemiec, niż Hitler.

Niemcy zawdzięczają Hitlerowi „mobilizację moralną”. Lecz Hitler jeszcze nie był u władzy, gdy on, Loeb, tworzył armię niemiecką i zrobił z niej to, czym jest obecnie.

Przygotowywał ją w wielkiej tajemnicy, ponieważ nie znosi reklamy i wszelkimi sposobami stara się o to, aby jego osoba i jego poczynania pozostały w cieniu.

Von Loeb, liczący obecnie 45 lata, podczas wojny światowej nie odznaczył się niczym spe-

cialnym i dobił się tylko do rangi kapitana.

Po wojnie zabrał się wraz z kilkoma innymi oficerami do tajnego organizowania armii niemieckiej i odznaczył się tak wielkimi zdolnościami organizacyjnymi i znajomością gospodarki wojskowej, że po dojściu Hitlera do władzy — został mianowany majorem. Gdy Goering przystąpił do rekonstrukcji armii niemieckiej, uciekł się do pomocy von Loeba, który znakomicie wywiązał się z powierzonego mu zadania.

Następnie von Loeb zabrał się do przeprowadzenia mobilizacji przemysłowej.

Po przeprowadzeniu mobilizacji przemysłowej Loeb przy-

szedł do gromadzenia przedmiotów pierwszej potrzeby na wypadek wojny i z tego zadania wywiązał się doskonale. Władcy Trzeciej Rzeszy potrafili mu się za to odwdziżyć i von Loeb został mianowany generałem.

Von Loeb jest w stałym kontakcie z Hitlerem, który bardzo się liczy ze zdaniem tego zdolnego wojskowego i posiadającego do niego nieograniczone zaufanie. Dzięki niemu Hitler wystąpił na kongresie partii narodowych socjalistów w r. 1936 z projektem zmobilizowania wszystkich sił narodu niemieckiego. Plan ten opracował von

Loeb, którego ideałem jest uczynić Niemcy państwem niezależnym od zagranicy — w tych dziedzinach życia gospodarczego, które mają coś wspólnego z wojną i moc w każdej chwili przeprowadzić całkowitą mobilizację w Niemczech. Do zrealizowania tego ideału dąży von Loeb niezmordowanie i dotychczas wszystkie jego posunięcia kończą się pomyślnie, zbliżając go coraz bardziej do wystawienia go sobie celu.

I właśnie obecne wielkie manewry niemieckie mają uzmysłowić Loebowi jak w praktyce wyglądają osiągnięte przez niego wyniki.

KASZEL

UPORCZYWY ŁAGODZI I USPAKAJA SYROP
ZYWOKOSTU ŚWIEŻEGO Mgr. E. GOBIECA
SPRZEDAŻ: APTEKI I DROGERIE. SKŁAD GŁÓWNY W WAWA MIODOWA 14
Flakon 3 złote.

Drogo zapłaciła za majątek

Stała się milionerką, ale utraciła ukochanego męża

Cala Ameryka jest poruszona niezwykle romantyczną i tragiczną zarazem historią, której bohaterką jest 18-letnia Laurina Dodge.

Panna Laurina Mac Donald pracowała w charakterze telefonistki w wielkich zakładach samochodowych Dodge'a, którymi kierował 21-letni Daniel Jerzy Dodge. Młody przemysłowiec przypadkowo poznał swoją telefonistkę, zakochał się w niej po uszy i poprosił o jej rękę. Młoda dziewczyna również pokochała Dodge'a i zgodziła się zostać jego żoną.

Przed dwoma tygodniami odbył się ich ślub i Laurina z skromnej telefonistki zarabiającej 15 dolarów tygodniowo stała się żoną wielkiego przemysłowca, który posiadał mnóstwo pieniędzy i mógł zaspokoić wszystkie jej kaprysy. Wielkie to szczęście nie przewróciło jej jednak w głowie. Pozostała nadal tak skromna i tak prosta w obyczajach jak dawniej. I to jeszcze bardziej podobało się jej małżonkowi.

Śczęście młodej kobiety nie trwało jednak długo. W kilka dni po ślubie małżonkowie udali się w podróż poślubną nad brzeg jeziora Huron. W podróży towarzyszył im przyjaciel Dodge'a, Lloyd Bryant.

We wtorek rano towarzystwo pojechało łodzią motorową na jedną z plaż. W pewnej chwili młody przemysłowiec znalazł ładunek dynamitu, i przywołał żonę i przyjaciela, aby im to pokazać.

Pani Dodge i Bryant zbliżyli się do przemysłowca i w tej chwili materiał wybuchowy eksplodował w rękach Dodge'a. Powietrze rozdarły przeraźliwe krzyki i troje młodych ludzi zalewając się krwią runęło na piasek. Najcięższe obrażenia odniósł Daniel Dodge, któremu

wybuch dynamitu oderwał rękę i uszkodził czaszkę.

Bryant i pani Dodge z miejsca odzyskali przytomność umysłu i zorientowali się, że jest śli Daniel pozostanie dłużej na plaży, zginie. Natychmiast więc wskoczyli do motorówki i wciągnęli do niej ciężko rannego Dodge'a. Laurina usiadła przy kierownicy i pojechała naprzód chcąc dotrzeć do najbliższej miejscowości położonej nad brzegiem jeziora.

Dodge'a zaś, który znosił nie ludzkie bóle, przytrzymywał ranny Bryant. W pewnej jednak chwili Dodge wyrwał mu się, wskoczył do wody i znikł pod powierzchnią.

Po przybyciu do miasteczka pani Dodge zaalarmowała władze. Natychmiast zorganizowano ekspedycję ratunkową, która udala się na poszukiwania Dodge'a, a jego małżonkę i

Bryanta, który stracił w nędzy czasie przytomność, odwieziono do szpitala.

Mimo energicznych poszukiwań nie udało się odnaleźć zwłok przemysłowca, a Bryant, którego stan jest bardzo ciężki, jak również pani Dodge, która odniosła rany twarzy, ramion i nóg, nie wiedzą o tym.

Tymczasem otworzono u notariusza testament przemysłowca, z którego wynika, że całe swe mienie w wysokości 9.400.000 dolarów zapisał swej ukochanej żonie. Jednakże pani Dodge, która przed dwoma tygodniami była jeszcze nieznaną, skromną telefonistką, wołałaby z pewnością swą poprzednią pensję 15 dolarów tygodniowo, zamiast tego majątku, za który zapłaciła tak drogo — straciła ukochanego męża i ma na zawsze oszczędzoną, zdeformowaną twarz.

Ślub z przeszkodami

Pech prześladował zakochaną parę

Anetta Reddington i jej narzeczony Jerzy Fanell, właściciel kilku sklepów z meblami w Nowym Jorku, pokochali się i zamierzali się pobrać. Chcieli jednak ślub wziąć w Europie i od powiednio przygotowywali się do wprowadzenia w życie tego planu.

W ostatniej chwili Anetta postanowiła nabyć kilka sztuk mebli, aby przez pewien czas mieszkać również w Europie. I tu zaczęło się dla narzeczonych pasmo udręki.

Pierwsza trudność czekała ich w samym Nowym Jorku. Zamiar nabycia mebli powziął Anetta w niedzielę, a statek odchodził następnego dnia w godzinach rannych. — Wszystkie sklepy z meblami były zamknięte i narzeczeni zżalając się do jednego krawca Nowego Jorku

na drugi, aby znaleźć jakiś otwarty sklep. Gdy jednak poszukiwania te nie daly żadnego wyniku, udali się do jednego ze sklepów Fanella. Otwarto sklep, wybrano meble i oznaczono je kredą, a następnego dnia o święte meble zostały przetransportowane na statek.

Po przybyciu jednak do Europy, czekała narzeczonych niespodzianka. W Anglii nie chciało im dać ślubu, ponieważ nie mogli się wykazać ustawowo obowiązującym okresem pobytu w kraju. Udali się więc do Francji, gdzie czekała ich ta sama niespodzianka.

Narzeczeni zamierzali już zrezygnować z zamiaru wzięcia ślubu w Europie, gdy ktoś ze znajomych zakomunikował im, że w Irlandii mogą z łatwością uzyskać ślub. Udali się więc do Irlandii, gdzie nie czyniono im żadnych trudności. Tutaj wyłożyła się natomiast sprawa toalety. Fanell musiał zjawić się w urzędzie stanu cywilnego w zwykłym szarym ubraniu, a nie w smokingu, ponieważ jego walizy zostały zatrzymane w urzędzie celnym.

Obecnie po pokonaniu tych wszystkich trudności — nowożeńcy są szczęśliwi, albowiem wprowadzili w życie swój plan, który sami określali jako szalone.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE, KATARZE

K. RYLSKI Tajemnica Czarnej Dłamy

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTANA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Opolskiego aresztowano i osadzono w więzieniu. Na rozprawie wszyscy świadkowie, w tej liczbie również i Sławeta, obciążyli go swoimi zeznaniami. Prokurator domagał się surowej kary.

Oto z tych powodów domagał się surowy prokurator najwyższego wymiaru kary dla Opolskiego. Sąd przyjął jednak pod uwagę szereg okoliczności łagodzących.

Wyrok był więc stosunkowo niewielki: osiem lat więzienia.

Zygmunt Opolski siedział na ławie oskarżonych oniemiały, jak gromem trafiony.

Spokojnym głosem odczytywał przewodniczący trybunału wyrok.

Opolski zerwał się nagle z miejsca i począł przez rażliwym głosem krzyżeć:

— Jestem niewinny... Przysięgam, że nie strzelałem... Przysięgam...

Ale nikt nie słuchał już jego słów. Jedyny człowiek, który wierzył w niewinność Opolskiego — to był jego obrońca, który wygłosił płomienne przemówienie. Ale na próżno...

Opinia publiczna potępiała Opolskiego: nikt nie darzył go sympatią. Wszyscy współczuli ze Sławetą, który stracił swą ukochaną dziewczynę.

Zygmunt Opolski pozostał w więzieniu. Zgorzkniały, przygnębiony, bliski obłędu rozpamiętywał wydarzenia ostatnich dni, tęsknił i bolał nad śmiercią swej ukochanej... Trwał w przekonaniu, że padł nie winną ofiarą czyjejś morderczej ręki...

A tymczasem „niewinny” Sławeta przebywał na wolności: nie zaznał jednak długo spokoju. Żył w ciągłej obawie, że prawda wyda się, że czeka go znacznie surowszy wyrok, aniżeli otrzymał niewinny Opolski...

Cóż będzie, gdy prawda wyjdzie na jaw?

Nieraz myślał o samobójstwie... Ale w ostatniej chwili cofał się: nie starczyło mu odwagi... Pisał już testament, listy do prokuratury, ale zanim je wysłał — darł je na najdrobniejsze strzępy...

Nie rozstawał się jednak z rewolwerem. Postanowił pałać sobie w łeb w chwili, gdy policja przyjdzie po niego... Nie chciał zasiadać na ławie oskarżonych jako morderca i tchórz...

Ale nikt go nie aresztował.

Wiele strachu najadł się Sławeta podczas apelacji, gdy jeszcze raz ujrzał Opolskiego. Przeraził się,

nie poznał go. Wychudzony, o na wpół obłąkanych oczach, siedział Opolski na ławie oskarżonych i ciszy, przygnębionym głosem powtarzał:

— Proszę wysokiego sądu... Padłem ofiarą tragicznej pomyłki... Jestem niewinny... Czyżbym miał skrzywdzić kobietę, bez której życie dla mnie nie przedstawia żadnej wartości?.. Nie podniosłbym nawet ręki na nią... Nie boli mnie to wcale, że zostałem żywcem pogrzebany, że zamknięto mnie, odgradzono od świata... Nie, życie dla mnie nie ma i tak wartości... Ale nie chcę żyć z piętnem Kaina na czole, podczas gdy prawdziwy morderca pozostaje na wolności...

— Któż więc jest tym mordercą? — pyta przewodniczący sądu.

— Sławeta — odrzekł stanowczo Opolski.

Sławeta zadrażał. Ale przewodniczący sądu skarcił Opolskiego:

— Ach, tak, pragnie pan zrzucić winę na niewinnego człowieka!

Świetne przemówienie wygłosił adwokat-obrońca Opolskiego. Siedząc wśród publiczności, był Sławeta przekonany, że na pewno uniewinni Opolskiego i poczną szukać mordercy... Znowu będą go badali... A wtedy prawda wyjdzie na jaw...

Nie, nie zniesie już dłużej tego stanu: wyzna sędziemu całą prawdę. Zresztą, sprawa będzie już dla wszystkich jasna.

Ale sąd apelacyjny nie uwierzył wywodom obrońcy. Wysłuchano jego przemówienia, sąd jednak przyjął pod uwagę szereg nowych okoliczności łagodzących i zmniejszył mu karę do sześciu lat...

Zygmunt Opolski powędrował do więzienia na sześć lat.

Dopiero teraz, gdy się już wyrok uprawomocnił, począł się Sławeta uspokajać.

Miał świadomość tego, że w więzieniu siedzi niewinny człowiek. Ale uważał, że Opolski zasłużył sobie na taką karę, bo chciał mu wyrządzić wielką krzywdę...

Trzy lata minęły od chwili, gdy Zygmunt Opolski został aresztowany.

Sławeta zapominał już o swym strasznym przeżyciu.

A jeśli czasem przypominał sobie, wydawało mu się, że to była tylko jakaś rola, którą grał na scenie.

Ale, jak widać, prócz ludzkiej sprawiedliwości,

istnieje jeszcze karząca dłoń, która nie pozwala zapominać o krzywdzie, o podłości. A może to karząca dłoń Boga spadła na niego tak nagle?

Oto wczoraj zgłosił się telefonicznie jakiś nieznanego człowieka, który przypominał mu całą grozę jego czynu...

— A więc jest ktoś, kto zna całą prawdę!..

Sławeta zerwał się z posłania... Począł znowu palić jednego papierosa po drugim...

Spał przez chwilę, ale zerwał się ze snu, bo wydało mu się, że zasnął czas, gdy nieznanemu miał przybyć.

Spojrzał na zegarek, przekonał się, że to dopiero godzina dziewiąta. Całą noc tak przeleżał, i wszystko co przeżył, wydało mu się jakimś koszmarnym snem.

A może to był naprawdę sen?

Nie, pamięta dokładnie, jak go wołano do telefonu... Po tym ten telefon... Tak, o pierwszej ten człowiek przyjdzie... A teraz jest godzina dziewiąta... Jeszcze ma przed sobą cztery godziny...

Czekać cztery godziny! Jakże spędzi ten czas, który dłuży mu się w wieczność?

Złamany, przygnębiony, spacerował po swoim pokoiku, który był pełen dymu i zaśmiecony niedopałkami papierosów. W ustach czuł jakiś niesmak. Spoglądał na opróżnioną flaszkę po spirytusie.

Trzeba zalać robaka... Ale bał się zejść na dół. Może tymczasem nadjedzie nieznanomy...

Zapalił znowu papierosa, i starał się zapomnieć o wszystkim.

Zapala jednego papierosa po drugim.

Któż to może być? Kto to jest?

Był dotąd przekonany, że nikt nie zna jego tajemnicy...

Czemu nie chciał wymienić swego nazwiska?

Może być, że to zwykły szantażysta, nasłany przez rodzinę Opolskiego. Chcą go nastraszyć, może wydostać jakieś zeznania...

A może to więzienny kolega Opolskiego, którego ten nasłał? Może to człowiek, który o niczym nie wie. Czemu dotąd nikomu nic nie mówił...

Kim jest ten człowiek, któż to jest — powtarzał wciąż Sławeta. — Jeśli zna całą prawdę, czemu milczał do dnia dzisiejszego?

Ach, gdyby mógł pchnąć czas szybciej naprzód! (Dalszy ciąg jutro).

Mord w Barcelonie

Wstrząsająca opowieść na tle obecnej wojny domowej w Hiszpanii

Lekarz francuski dr. Megrant został zabity w Barcelonie podczas ataku powietrznego. Zwłoki jego sprowadzono do Francji, gdzie stwierdzono, że śmierć jego spowodował wybuch granatu w zamkniętym pokoju. Dziennikarz francuski, Simon Namur, wysłany z ramienia swego dziennika do Barcelony zajął się wyświadczeniem tej tajemniczej sprawy. Ustaliwszy, że krytycznego dnia Megrant odwiedził garaż niejakiego Unamięgo w Badalony. Namur i dziennikarz hiszpański Llomiz udali się do Badalony pod nieobecność Unamięgo zakradli się do garażu i odkryli w piwnicach komórkę zbudowaną z niebieskich kamieni. Jeden z tych kamieni dał się wyciągnąć i zawisł w powietrzu.

21.

Namur wsunął latarkę pod kamień. W żółtawym już świetle latarki ujrzał trzy stalowe pręty, które były przymocowane do wewnętrznej strony kamienia jak szpony i które z drugiej strony wchodziły w mur. Światło latarki skierowało się w wydrążenie, minęło ścianę i załamało o drabinę łączącą piwnicę z podwórzem.

— Zdaje mi się, że już wszystko rozumiem — mruknął namur, a zwracając się do Llomiza zawołał: — Niech pan się nie rusza!

Wyskoczył z komórki i po

chwili znalazł się przed aparatem z kamienia i stali, który oświetlał Llomiz. Następnie wsunął rękę w otwór i stwierdził, że ręka swobodnie porusza się po drugiej stronie ściany. Pochyliwszy się, zauważył, że jest ona skąpana światłem latarki. Wyjął więc z powrotem rękę i wrócił do komórki.

Namur ogarnęło niezwykłe podniecenie. Prawie że wyrwał latarkę z rąk Llomiza i zbadał dokładnie podłogę, ściany, oraz sklepienie komórki. Wszędzie widziało się nacięcia w kamieniu, kawałki kamienia, odłamki granatów. I...

Llomiz ujął Namura za ramię i szepnął:

— Patrz pan... czy to nie krew...

Tak, była to krew. Było jej tutaj pełno. Wszystko było zbryzgane krwią.

Przerażenie zaparło Namura wi dech.

— Cela śmierci! — szepnął.

Llomiz lepiej panował nad sobą. Jednakże i jego głos lekko drżał, gdy oświadczył:

— Tak, towarzyszu cela śmierci! Placę Kolumby, przeznaczona dla jej wrogów.

W tej chwili Namur pomyślał o doktorze Megrancie. Śmierć jego spowodował wybuch granatu w zamkniętym pokoju... — przypominał sobie oświecenie lekarzy i wyobraził sobie zamkniętego w tym pokoju Megranta, który wpadł w nastawione na niego s.dła.

— Zapukał do drzwi domu przy ulicy de la Mar 12 — pomyślał Namur. — Prawdopodobnie gdy wszedł do korytarza związano go i zakneblowano mu usta. Był to starzec, więc chyba nie potrafił stawić oporu i nie zdołał nawet wydać okrzyku. Następnie wyprowadzono go na podwórze i wyjęto płytę prowadzącą do piwnicy. Czy był jeszcze wówczas przytomny? Czy zdawał sobie sprawę z tego, co go czeka? Później wrzucono go do piwnicy. W dużej sali odbyło się coś w rodzaju sądu, gdzie wydano na niego wyrok. Po ogłoszeniu zaś wyroku wrzucono go do celi śmierci. Czy długo czekał tam na wykonanie wyroku?

— Długo czy krótko, to jest obojętne. Nawet krótki okres czasu dzielący skazańca od egzekucji zawsze wydaje mu się nieskończenie długi — doszedł do wniosku Namur i oczyma wyobraźni ujrzał starożytnego człowieka, oszalałego z przerażenia, zaszytego w najbardziej odległym kącie komórki.

— O czym myślał wówczas Megrant? — przebiegło przez umysł. — Czy o swoim niebie pirenejkim, o swoim domu w Cerbero, o

tamtejszych ludziach, pijakach i leniuchach, lecz niezłych w zasadzie, o psie, którego wyleczył pewnego dnia i za co otrzymał przytomek „weterynarski”?

Megrant był tutaj. Pomimo, że Namur nie wiedział, jak on wyglądał, rozpoznawał rysy jego twarzy. Starzec teraz przylgnął do zimnej podłogi, jak gdyby zapadł się pod ciężarem gróźb, jakie wisiały nad nim. Wargi jego bezwiednie poruszały się, jak gdyby starał się przypomnieć sobie słowa modlitwy. A może rzeczywiście się modlił? Nie, płakał.

Nagle ze ściany, jak jakiś potwór bez głowy i tułowia, osadził się jeden z kamieni. Za ścianą ktoś przygotowywał granat, następnie wsunęło go ostrożnie w otwór w ścianie i wrzucono na podłogę. Kamień został z powrotem wciągnięty i usadowiony na swoim zwykłym miejscu między innymi kamieniami.

Czy Megrant słyszał to wszystko? Prawdopodobnie tak, ponieważ starał się wzrokiem przebić ciemności. Nagle ujrzał płomień, trochę ognia, usłyszał huk detonacji i poczuł na sobie grad odłamków granatu. Zanim Megrant zdołał sobie uświadomić co się stało, wyzionał ducha. Jego ciało znieruchomiało, a krew zmieszała się z innymi krwistymi plamami, aby skrzepnąć i wraz z nimi czekać na nowy gorący i czerwony deszcz...

Namur obudził się z tego kosmaru pod wpływem dotknięcia Llomiza, który ujął go

pod ramię i wyprowadził z celi śmierci.

Teraz Francuz mówił już głośno, dorabiając w wyobraźni zakończenie tego dramatu:

— Następnie wnieśli Megranta do samochodu, pełnym gazem pojechali na ulicę de la Clave i położyli ciepłe jeszcze zwłoki swej ofiary na jezdni, ofiarując je bombom lotniczym, aby zabójstwo to zostało wniesione na listę ofiar bombardowania miasta. Z miejsca udali się w kierunku, ulicy Clave. Wiedzieli więc...

Llomiz przysłuchujący się w milczeniu monologowi Namura niósł go prawie w ramionach po drabinie, a gdy znaleźli się na podwórzu ujął go pod ramię, przeprowadził przez podwórze i korytarz, kierując się w stronę wyjścia.

Znalazłszy się na ulicy de la Mar, Hiszpan jeszcze bardziej przyspieszył kroku i zaraz zaczął biec. Namur znajdował się jeszcze ciągle pod silnym wrażeniem niesamowitego odkrycia, jakiego dokonali przed chwilą i zupełnie nie zdawał sobie sprawy z tego, co się dzieje wokół niego. Ujrawszy że Llomiz szybko biegnie, automatycznie nie uczynił to samo.

Dopiero gdy znalazł się na szosie wiodącej do Francji, zrozumiał dlaczego Llomiz nagle zaczął się tak śpieszyć. Tu już wyraźnie wrzynało mu się w uszy przerażające wycie syren alarmowych. Zbliżał się atak powietrzny.

(Dalszy ciąg jutro).

DLA REKLAMY!

tylko do 1 IX. wykonuję
**Trwałą ondulację po
Zł. 4.—**

**Zakład Fryzjerski
S A R E G O 28**

(uwaga na adres).

Z TEATRU Im. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek: „Nowa Dalila“

Środa: „Wiosenne porządki“

„Pociąg do Wenecji“, komedia Verneuil'a i Berr'a będzie najbliższą premierą Teatru im. J. Słowackiego w bież. tygodniu.

RADIO — KRAKÓW

Wtorek, 23 sierpnia 1938

8 Muzyka, 11.57 Transmisja sygnału czasu, hejnał z wieży Mariackiej, 14 Muzyka, 15.10 Lokalne wiadomości gospodarcze, 17 Odczyt: „Sport w służbie obrony Państwa“, 17.10 Muzyka, 17.55 Wiadomości bieżące, 18 „Smoki latające“, 18.10 Koncert kameralny, 20.55 Pogadanka aktualna, 22 Lokalne wiadomości sportowe.

(Reszta programu ogólnopolskiego wewnątrz numeru)

Walka z plagą pożarów

W dniach od 4 — 11 września b. r. trwać będzie w całej Polsce tydzień obrony przeciwpożarowej państwa pod protektorem P. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Śmigłego - Rydza. Z okazji tygodnia obrony przeciwpożarowej odbędą się w całym kraju imprezy o charakterze uroczystym, a których zadaniem będzie uświadamianie szerokich sfer ludności o niebezpieczeństwie ognia, oraz przygotowanie wszystkich do walki z pożarami nie tylko w czasie pokoju, ale zwłaszcza na czas wojny.

Krakowski kapłan rektorem kolegium w Ameryce

Ks. prof. Stefan Król ze Zgrom. XX. Misjonarzy na Stradomiu został mianowany rektorem kolegium pod wezwaniem św. Jana Kantego w mieście Erie w Stanach Zjedn. Ameryki Półn. Jak wiadomo, ks. rektor Król jest równocześnie postulatem beatyfikacji Brata Alberta i wyjeżdża do Ameryki z tym, że tam również będzie, wśród Polonii za oceanem, orędownikiem tej sprawy.

Wapno palone i gaszone

kamień i tłuczeń wapienny, cegły maszynową i klasy

wszelkie wyroby betonowe polecają

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE

Kraków, Pl. SZCZEPAŃSKI 5.
Telefon Nr. 114-72.

Życzenia Krakowa dla Węgier

Wczoraj, jako w dniu Święta Narodowego Węgier, w imieniu prezydium miasta Krakowa złożył życzenia w Konsulacie Węgierskim sekretarz prezydyjny p. mgr. Małecki.

Czas odnowić prenumeratę!

Zelżyli publicznie pamięć Marszałka J. Piłsudskiego

Restauracja Odrzywolskiego w Prądniku Białym była w dniu 5 czerwca br. terenem skandalicznego zajścia. W krytycznym dniu w lokalu restauracyjnym zabawiali się pijaństwem dwaj robotnicy; Adam Kwinta i Jan Nowak. W pewnej chwili Kwinta, podochocony alkoholem, zaczął głośno wykrzykiwać obraźliwe słowa pod adresem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, a Nowak, zamiast uspokoić towarzysza, potwierdził te obelgi. Wówczas Kwinta rozzuchwalo-

ny tym, rzucił podobnie obelżywe słowa, a nie nadające się do wydrukowania, pod adresem Marszałka Józefa Piłsudskiego, a Nowak znów przytaknął. Kres temu niebывалemu zajściu położyła wreszcie policja, która aresztowała obu bezczelnych pijaków. Epilog tej awantury rozegrał się wczoraj przed krakowskim sądem okręgowym. Na ławie oskarżonych zasiadli, doprowadzeni z więzienia: Kwinta i Nowak. Oskarżeni tłumaczyli się, że działali w stanie zupełnego

opilstwa, świadkowie jednak zeznali, że oskarżeni nie byli tak pijani, aby nie wiedzieli, co mówią.

Na podstawie przewodu sądowego, sędzia dr Bobilewicz uznał obu oskarżonych winnymi dopuszczenia się obrazy Prezydenta Rzeczypospolitej i skazał osk. Kwintę na 8 mies., a osk. Nowaka na 1 rok więzienia. Odnośnie obrazy Marsz. Piłsudskiego sąd zastosował po raz pierwszy w Krakowie artykuł 2 Ustawy o ochronie imienia Marszał-

szalka Piłsudskiego z dn. 4 kwietnia 1938 r. i na jej podstawie skazał osk. Kwintę na 10 mies., zaś Nowaka na 1 rok więz., wymierzając karę łączną Kwincie 1 rok, a Nowakowi 1 rok i 6 mies. więzienia. Przy wymiarze kary osk. Kwincie sąd uwzględnił dotychczasową niekaralność oskarżonego, Nowakowi natomiast wymierzył karę wyższą, gdyż Nowak był już 17 razy karany za kradzieże. Oskarżał prok. Marczyński. Oskarżeni odpowiadali przed sądem bez obrońców.

Bandycki napad wyrostków na sklepikarkę przy ul. Zabłocie

Niezwykle zuchwałego napadu rabunkowego dokonano w dn. 11 marca br. wieczorem na sklep Heleny Płaczkowej przy ul. Zabłocie 4. Około godz. 19.35 gdy w sklepie przybywała tylko właścicielka, weszli dwaj młodzieńcy, z których, pierwszy trzymając w ręce kawał żelaza, steroryzował Płaczkową, żądając wydania pieniędzy, a drugi, wyciągnąwszy rewolwer, stanął przed ladą i groził jej zastrzeżeniem. Następnie pierwszy napastnik wyciągnął z lady szufladę i zrabował około 40 złotych i zegarek nikłowy, a z półki zabrał 90 sztuk papierosów „płaskich“ i 2 paczki czekolady. W tym momencie Płaczkowa ochłonęła z przerażenia i, nie zważając na groźby napastników, wezwała na pomoc dozorcę domu, Jana Madejskiego, który znajdował się w sąsiedniej ubikacji. Madejski zapytał napastników „czego chcą?“ Ci zagrozili mu użyciem broni, więc dozorca schronił się tam, skąd przyszedł.

Dokonawszy rabunku, bandyci rozkazali Płaczkowej, aby przez 5 minut nie wydalała się ze sklepu pod groźbą śmierci, po czym szybko opuścili miejsce przestępstwa. Po wyjściu napastników, sklepikarka wybiegła na ulicę, lecz opryszków już nie zobaczyła. Zaalarmowała więc policję, podając rysopis bandytów, których znała z widzenia, wyjaśniając przy tym, że w krytycznym dniu przychodził do niej parę razy jakiś uczeń gimnazjalny, który kupował papierosy i pilnie obserwował szufladę z pieniędzmi.

W toku dochodzeń wykryto, że napadu dokonali dwaj 20-letni młodzieńcy: Stanisław Podolak, hutnik z zawodu i Józef

Niewiadomski, robotnik, zaś wspólnikiem ich, który stał na czatach był 16-letni uczeń gimn. z Piotrkowa niejaki Zygmunt Gawłowski. Bezpośrednio po rabunku, bandyci podzielili się łupem i opuścili Gawłowski, który odjechał do Piotrkowa, Podolak natomiast pojechał koleją do Przemyśla, a Niewiadomski do Lwowa. Przybywszy do Lwowa, Niewiadomski błakał się pół dnia po mieście, a wreszcie w jakiejś bramie usiłował popełnić samobójstwo, strzelając do siebie z rewolweru, którym posługiwał się podczas napadu.

Dzięki zeznaniom Płaczkowej, wszyscy napastnicy wkrótce znaleźli się w więzieniu, z którego wczoraj odpowiadali za swą zbrodnię przed trybunałem sądu

okręg. w Krakowie. Na podstawie przewodu sądowego, wydany został wyrok skazujący osk. Podolaka i Niewiadomskiego po 2 lata więz. i na utratę praw o-

bywatelskich przez lat 5, zaś osk. Gawłowskiego, jako niepełnoletniego, na osadzenie w domu poprawy. Niewiadomskiego poprowadził adw. Bannetówna, a Gawłowskiego adw. dr. J. Wolf.

Czy nastąpi podwyżka komornego?

Jedna z agencji prasowych donosi, że związki właścicieli nieruchomości zajęły się sprawą zmian komornego na tle ostatnich ustaw, m. in. zapowiadają, że zajdzie konieczność podwyżki komornego we wszystkich domach, nie podlegających ochronie lokatorów, z powodu wprowadzenia opłat drogowych. Przy czynić się ma do tego wejście w życie z dn. 1 stycznia 1939

r. nowych przepisów, umożliwiających samorządom przerzucenie na właśc. domów kosztów urządzania gładkich nawierzchni ulicznych w miastach. Niezależnie od tych okoliczności, stawki komornego ulegną podwyżce w roku przyszłym, gdy począwszy od 1 stycznia 1939 r. komorne wzrastać będzie o 2 i pół proc. mies., aż do wyrównania stawek z przed roku 1936.

Kelner Witkowski skazany na 10 miesięcy więzienia

Zgodnie z podaną w naszym piśmie zapowiedzią, wczoraj przed sądem grodzkim w Krakowie odbył się proces kelnera Zdzisława Witkowskiego, oskarżonego o niebezpieczne pogroźki. Podstawą aktu oskarżenia

był znany wypadek w nocy 4 lipca br. w restauracji „Rosego“ przy ul. Siennej, który zakończył się tragiczną śmiercią młodej bufetowej śp. Muchówny.

Przesłuchany na rozprawie osk. Witkowski zaprzeczył jakoby groził śp. Muchównie nożem, a postępowanie dowodowe nie wykazało, aby Witkowski chciał umyślnie wyrządzić krzywdę dziewczynie. Gdy bowiem doszło między nimi do sprzeczki słownej, Muchówna rzuciła na Witkowskiego szklankę, raniąc go w czoło. Następnie uciekła do swego pokoju na 5-m piętrze, zamknęła drzwi na klucz i wyszła na parapet okna. Po chwili, gdy Witkowski zaczął do bijać się do jej pokoju, Muchówna z niewiadomej przyczyny runęła włąb podwórza, ponosząc śmierć.

Obrońca oskarżonego adw. dr O. Stuhr wskazał w swym przemówieniu, że głównym powodem tragedii było nadużycie alkoholu przez Witkowskiego, który jest człowiekiem mało odpornym nerwowo, a przy tym był silnie podrażniony skaleczeniem

go przez Muchównę. Sąd stanął jednak na stanowisku, że oskarżony ponosi winę i skazał go na 10 miesięcy więzienia. Rozprawę prowadził dr Patkaniowski.

Zgon wybitnego Krakowianina

Ubiegłej nocy zmarł w 78-ym roku życia śp. dr Klemens Bąkowski, adwokat i b. syndyk Zarządu m. Krakowa, a zarazem jeden z największych znawców przeszłości naszego miasta. Śp. dr Bąkowski był jednym z założycieli Towarzystwa Krakowianów historii i zabytków Krakowa, oraz napisał i wydał kilkadziesiąt znakomitych prac historycznych o dziejach i życiu w dawnym Krakowie. Dlatego zgon śp. Klemensa Bąkowskiego wzbudził szczery żal wśród miłośników przeszłości Krakowa.

Ogłaszajcie się
w najpopularniejszym
dzienniku
„Ostatnie Wiadomości Poranne“

Dr. W. Weissglas

specjalista chorób wewnętrznych
P O W R Ó C I Ł

Śmiertelne ofiary kąpeli

Podczas kąpeli we Wiśle na terenie gromady Brzegi, w powiecie krakowskim, utonął w niedzielę popołudniu 20-letni Stanisław Kawaler z Wieliczki. Zwłok topielca dotychczas nie zdołano odszukać.

W niedzielę podczas kąpeli we Wiśle za mostem kolejowym na Grzegórkach utonął 12-letni chłopiec. Mimo usiłowań zwłok nieznanego topielca nie wydobyto, ponieważ odpłynęły w dół rzeki.

DUCO lakiery do aut i rowerów oraz wszelkie inne materiały farbiarsko-malarsko-lakiernicze.

»FARBOBLASK«

Kraków, ul. Kałwaryjska 29
Tel. 149-79.